

GÚTAI HÍRÖZÖN

független közéleti havilap

2009. február

VII. évfolyam, 2. szám

A TARTALOMBÓL:

Itt a vigasság és a bolondozás ideje ❖ Síelés mesterfokon ❖ Angol nyelvi olimpiász iskolánkban ❖
Itt a farsang, áll a bál ❖ A MAL 17. Jótekonysági Bálja ❖ Farsangi mulatságok

A Magyar Kultúra Napja

A Magyar Kultúra Napja nem tartozik a hivatalos, piros betűs ünnepek közé, de már hosszú évek óta egyre eredményesebben hívja fel a figyelmet azokra a tárgyi és szellemi értékekre, melyeket méltán érezhetünk magunkénak.

MGR. CSISZÁR ANIKÓ

Január 22-ét 1989 óta ünneplik arra emlékezve, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban ez idő tájt fejezte be a Himnusz megírását. Ezen a napon különböző rendezvények emlékeztetnek minket évezredes hagyományainkra, gyökereinkre, múltunkra.

Iskolánk, a gútai Corvin Mátyás Alapiskola is rendezvényektől volt hangos ezen a napon. Az angol verseny mellett minden anyanyelvi órán megemlékeztünk a Magyar Kultúra Napjáról, továbbá bekapcsolódtunk különféle magyar nyelvi és irodalmi versenyekbe.

Minden tanévben megrendezzük a Tompa Mihály Szavalóverseny iskolai fordulóját. Az idén több mint 60 kisdíák örvendeztetett meg minket szebbnél szebb versekkel, prózákkal. Az itt sikeresen szereplő tanulók a márciusi hónap

folyamán körzeti forduló résztvevői lesznek. Ennek a versenynek a legfőbb értéke abban rejlik, hogy a tanulók nemcsak elolvassák az irodalmi műveket, hanem az olvasáson túllépve megtanulják azokat kifejezően, érthetően előadni, mondanivalójukat közvetíteni.

Januárban került megrendezésre a Szép Magyar Beszéd elnevezésű verseny járási fordulója. Iskolánkat a decemberben megrendezett iskolai forduló győztese, **Marosi Melinda** képviselte. Ahogy a verseny elnevezése is mutatja, itt elsősorban a tanulók helyes kiejtése, a felolvasott szöveg kifejező, érthető módon történő „átadása” és szóbeli fogalmazóképességük az, amiben megmérettetnek.

(Folytatás a 2. oldalon)

A szavak ereje

Másfél óra az erőszakmentes kommunikációról

2009. február 12-én a gútai magán szakiskola oszlopgalériájában került sor a XIV. Komáromi Pedagógiai Napok kihelyezett rendezvényére, amelynek keretében Pénzes Éva és Lánzos Andrea tartott interaktív elemekkel színesített előadást „Hogyan maradjunk erőszakmentesek egy erőszakos világban?” címmel. Az előadás kezdetén Murányi György, az iskola pedagógiai igazgatója, népes közönséget üdvözölhetett, hiszen a rendezvényt számos Gútan tanító pedagógus tisztelte meg.

Pénzes Éva és Lánzos Andrea Marshall Rosenberg amerikai pszichológusnak a hatvanas évek elején kidolgozott módszerét prezentálta az érdeklődőknek. Rosenberg az erőszakmentes kommunikációt

helyezte kutatásai középpontjába, erre alapozta a minőségi emberi kapcsolatok kialakítását célzó módszerét. A módszer a világ számos országában elterjedt, szakmai körökben a magyar nyelvterületen sem ismeretlen. Az erőszakmentes kommunikáció, mint alkalmazott pszichológiai szakterület jelen van az üzleti világban a kommunikációs tréningeken, de az oktatási folyamat szereplői is találkozhatnak vele, akár a tanárképzés során, akár a továbbképzés keretében.

A módszer igaz közel fél évszázados múltra tekinthet vissza, de máig releváns problémák kiküszöbölésére javasol megoldást.

(Folytatás a 2. oldalon)

Színházban voltunk

Január 29-én a gútai Brünni téri ovisok két nagycsoportja – 45 gyermek – izgatottan várta, hogy begördüljön az óvoda épülete elé az autóbusz, amivel elindulnak Komáromba.

Borús szürkesség, eső sem szegte kedvünket, hiszen a komáromi Jókai Színházba indultunk. Immár tradicionálisan sokadik évben váltunk gyermekbérletet, amellyel 2 alkalommal van módunk az iskolai évben megtekinteni egy-egy gyermekelőadást a színházban.

Ebben az évben először Kodály Zol-

tán – Pauli Béla – Harsányi Zsolt: Hány János c. előadását néztük meg Pille Tamás m.v. rendezésében.

Parádés szereposztásban csodálatos Kodály zenét hallgatva a mese birodalmában kalandoztunk Hány Jánossal és történetének szereplőivel Nagyabonytól Bécsig, a szegények és a gazdagok világában. Az előadás olyan volt, mint egy színes, képes, zenés mesekönyv. Mesebeli díszlettel, bábokkal, élő színészekkel.

Hány János ágyúgolyón repült a csatába, ahogyan a nagykönyvben meg van írva, és az előadás végén Mézes nevű lova hátára pattanva vitte haza szerelmét, Örsét Burg várából Nagyabonyba. A távoli dombokon még bábuként láthattuk a szereplőket, aztán egyszer csak hús-vér emberként toppantak elénk a színpadon.

(Folytatás a 2. oldalon)

A szavak ereje

(Folytatás az 1. oldalról)

A társadalmi agresszió, s annak egy sajátos mikroszegmensét alkotó iskolai erőszak, a huszonegyedik század elején is akut probléma. Közelebb visz minket az okok megértéséhez az erőszak fogalmának egy sajátos definíciója, amely Rosenberg értelmezésében egyet jelent azzal a cselekedettel, amely nem szeretetből fakad. A modern pszichológia számos kutatója jut arra a következtetésre, hogy a fejlett társadalmakban egyre súlyosbodó szociokulturális feszültségek radikálisan átalakuló életmód következményei. Az elmagányosodás, az egyén kapcsolati hálójának fellazulása, jól szemlélteti, hogy az életmódváltás a modern ember személyiségfejlődését is nagyban befolyásolja. A közösségi lét a szeretet iskolája, egy olyan szerves tanulási folyamat színhelye, amely, ha kimarad, nehezen pótolható. Az agresszió ma-

gyarazata tehát, a magára hagyott, bizonytalanságában az erőszakba menekülő ember devianciája.

Látható, hogy Rosenberg nagyon is valóságos problémára keres megoldást, módszerében egyszersmind azt feltételezi, hogy a szeretet megnyilvánulása adekvát módon váltja ki a hasonlóan pozitív ellenreakciót. A minőségi emberi kapcsolatot úgy képzelem, hogy mindkét fél szükségletei egyaránt kielégülnek. Ehhez szerinte az őszinte önkifejezésen és az együttérző meghallgatáson keresztül vezet az út. Ez utóbbi nem feltétlenül jelent egyetértést. Ahhoz, hogy úgy tudjak cselekedni, hogy az hozzájáruljon a jólétemhez, illetve hozzájáruljon embertársam jólétéhez, pontosan kell definiálnom a most még kielégületlen érzéseimet és szükségleteimet – ehhez alapos megfigyelésre van szükségem, illetőleg arra, hogy adott esetben tudjam, hogy mit és hogyan kérjek.

Azt hiszem, a pedagógiai gyakorlat is

visszaigazolja, hogy ami a módszer erénye, az egyben a gyengéje is. Az erőszakmentes kommunikáció megelőzi az elkerülhető konfliktust, s mint ilyen nélkülözhetetlen az oktatási folyamatban, de önmagában, érzésem szerint, nem kínál megoldást a szeretetet, mint érzést nem ismerő, a tanulást, mint szükségletet nem kívánó partner esetében. Ugyanakkor az érzések és szükségletek alapos feltérképezése közelebb visz számos viselkedési deviancia jobb megértéséhez. A módszer alkalmazása elmélyíti a pedagógia egyik nélkülözhetetlen erényét, a tanár humanizmusát. Azt hiszem, emiatt bátran kijelenthetem, hogy hasznos másfél órát töltöttünk a gútai magán szakközépiskolában Pénzes Éva és Lánzos Andrea előadását hallgatva.

Kolek Zsolt

Színházban voltunk

(Folytatás az 1. oldalról)

A színházlátogatás az óvodánkban mindig jeles nap. Ünneplőbe öltözünk és kirándulunk. Kirándulunk nemcsak egy másik városba, hanem a kultúra házába, a színház csodás világába. Tanító-nevelő jelleggel felruházott, aprólékosan megszervezett alkalmak ezek, ahol a gyermekek olyan nem mindennapi dolgokat tanulhatnak meg, mint pl. hogy hogyan illik viselkedni a színházban, hogyan illik felöltözni az alkalomra, sokan ilyen alkalmakkor utaznak autóbusszal, megtanulnak vigyázni, odafigyelni egymásra az utazás során.

A gyermekek a jó hangulatú kirándulást, a mesét, a felszabadult tapsot, az örömet érzékelik, élvezik a kultúrát és sokat tanulnak.

Minden egyes alkalommal élményt és értéket adunk ezeknek az apró emberkének.

A kultúra élményét és értékét.

Magyarics Szépe Ildikó, óvónő

A Magyar Kultúra Napja

(Folytatás az 1. oldalról)

Az értékelő bizottság szavaival élve, azok a tanulók, akik ezen a versenyen részt vettek, mindannyian győztesek, hiszen ők már megtették az első lépéseket anyanyelvük ápolása érdekében.

A Simonyi Zsigmond Helyesírási Versenyen 4 tanuló képviselte iskolánkat. A verseny két kategóriában zajlott. Az I. kategóriában a hetedikes tanulók, a II. kategóriában pedig a nyolcadikosok mérhették össze tudásukat. A Szlovákia-szerte megrendezett verseny hat régiójából kategóriánként húsz-húsz tanuló jut tovább az országos versenyre. **Rigó Orsolyának** és **Murányi Gábornak** komoly esélyei vannak az országos szintű megmérettetésre.

Egy-egy program, esemény kapcsán sokan, sokféle módon próbálnak megmutatni, átadni valamit kulturális, művészeti életünk értékeiből. A februári hónapban iskolánk vendége volt Dráfi Mátyás színművész, aki egy zenés-verses összeállítással mutatott rá a magyar nyelv különleges szépségeire. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink büszkének legyenek a magyar hagyományokra és a magyar kultúrára.

Itt a vigasság és a bolondozás ideje

A vízkereszttől hamvazószerdáig tartó farsang a bálók és a vidám összejövetelek időszaka.

A hosszú tél sötét napjait, a hideget, az ártó szellemeket boszorkánybábu égetésével, rémisztő jelmezes karneváli felvonulással igyekeztek elűzni.

Bálók, álarcos vigasságok, vidám összejövetelek jelzik a tél búcsúztatását.

Ebben a farsangi ünneplésben nemcsak a felnőttek, hanem a gyerekek is részt vesznek, együtt ünneplik az óvodákban, iskolákban. Jelmezbe öltöznek, aznap mindenki az lehet, ami szeretne lenni, és vidám tánc, evés-ivás jelzi jókedvüket.

Így tették ezt a gútai Brünni téri magyar óvodások is 2009. február 2-án, amikor a komáromi Jókai Színház színművé-

szeivel, Benes Ildikóval és Póthe Istvánnal karöltve megünnepezték a helyi művelődési központban a farsangot.

A „Kis Jelmezek” verssel és farsangi dalocskával köszöntötték a kedves szülőket és a művészeket. A meghívott művészek pedig sok vidám dalocskával és mozgásos játékkal viszonzták a gyerekek és a szülők tapsát.

Ezúton köszönjük a szülők pozitív hozzáállását és támogatását, hogy sikerült ötleteinket a farsang által is megvalósítani, gyermeki és szülői arcra pedig mosolyt varázsolni.

Farkas Natália, óvónő

Angol nyelvi olimpiász iskolánkban

2009. január 22-én került sor az angol nyelvi olimpiász 19. évfolyamának járási fordulójára, melyet a nyitrai kerületi tanügyi hivatal hirdet meg minden évben. Iskolánkat, a gútai Corvin Mátyás Alapiskolát az a megtiszteltetés érte, hogy idén mi biztosítottuk a verseny helyszínét, és ebből kifolyólag a szervezési feladatok is ránk hárultak.

A versenybe 11 alapiskola 18 diákja kapcsolódott be. A tanulók két kategóriában versenyeztek: 1A (5., 6., 7. évfolyam tanulói) és 1B (8. és 9. évfolyam tanulói). Az olimpiász megnyitóján **Ing. Takács Imre**, a gútai tanügyi hivatal vezetője és **PaedDr. Csütörtöki Erzsébet**, iskolánk igazgatója üdvözölte a jelenlévőket, sok sikert kívánva a versenyhez. Ezt követően az olimpiász járási fordulójának elnöke, **Mgr. Szántó Ivett** ismertette a verseny menetét és a szervezési tudnivalókat. A megmérettetés, mint mindig, most is két részből állt: írásbeli és szóbeli részből, mely párhuzamosan zajlott az egyes kategóriákban. Mindkét kategóriában négytagú szakzsűri végezte az értékelést.

Az egyes kategóriák első három helyezettje az oklevélén kívül szótárt és értékes könyvet kapott, de a többi versenyző sem távozott üres kézzel. Munkájuk jutalma névre szóló köszönőlevél és kis ajándék volt. A felkészítő tanároknak pedig egy-egy szál virággal köszöntük meg fáradozásukat. Ezen kívül minden résztvevő kapott Gúta városáról egy tájékoztató füzetet és képeslapokat ajándékba, melyet a városi hivatal ajánlott fel.

Örömminkre szolgál, hogy iskolánk diákjai is sikeresen szerepeltek a versenyen. **Kitka Dávid** az 1A kategóriában 4. helyezést, **Rigó Orsolya** az 1B kategóriában pedig 3. helyezést ért el. A nyerteseknek szívből gratulálunk!

Végül köszönetet szeretnénk mondani a rendezvény támogatóinak, a nyitrai kerületi tanügyi hivatalnak, a Lebeco pékségnek és **Horváth Árpád** polgármester úrnak, aki egyben a verseny védnöke is volt.

*Molnár Angéla,
a Corvin Mátyás AI pedagógusa*

Síelés „mesterfokon”

2009 januárjának 10. napján kis csapat gyűlt össze egy parkolóban, ugyanis a II. Rákóczi Ferenc Alapiskola idén is biztosította a síelni vágyóknak a jó szórakozást a rimakokavai síközpontban.

A kezdők (köztük én is) ekkor még nem sejtették, mi vár rájuk a következő napokban...

De most térjünk át a lényegre... A kirándulás második napját azzal kezdtük, hogy bemelegítettünk. Bizony, még a haladó síelőknek is szükségük volt egy kis gyakorlásra az enyhébb lejtésű pályán!

A kezdők első feladata az volt, hogy megtanultunk esni, ami nem volt nehéz, mert a következő napokban egyre jobban és jobban belelendültünk, egészen addig, amíg rá nem éreztünk a hókével való fékezés tudományára. Voltak, akiknek annyira jól ment, hogy már átkerültek a haladók csoportjába.

(Folytatás a 7. oldalon)

Farsangi mulatságok

Egy év sem múlhat el álarcosbál nélkül, így az idei sem. Február 13-a úgy gondolom, mind a gyerekek számára, mind az őket kísérő szülők számára emlékezetes nap marad.

Az előkészületek már reggeltől folytak, az ötödikesek feladata a tornaterem kidíszítése volt. Maga a mulatság délután két órakor kezdődött, amelyre lázasan készülődött nemcsak az iskola apraja, de a na-

gyobb diákok is. Külön szeretném kiemelni a résztvevő hetedikeseket, akik mint Hófehérke és a sok törpe vonultak fel valamint a kilencedikes Hippilányokat. Meghívtuk az óvodásokat is, akik szívesen részt vettek farsangi bálunkon. A sok jelmezes ötletet csak dicsérni lehet, mert a szülők és gyerekek fantáziája úgy látszik, nem ismer határokat. Az öttagú zsűri rövid tanácskozás után kiválasztotta a legötletesebb jelmezeket, amelyeket külön díjazott. De hogy a többi álarcos se búslakodjon, mindenkinek jutott édesség és néhány apró jutalom. Az igazi mulat-

ság csak ezután kezdődött. Együtt játszottak a pedagógusok a gyerekekkel, volt tombolahúzás is, ahol szintén érdekes díjakat sorsoltunk ki. Ezután vidám táncos játékok következtek. A zenés délután befejezéséként a gyerekek táncoltak még egyet szüleikkel is.

Aki ott volt, biztosan ott lesz jövőre is, aki nem volt, azt nagy szeretettel várjuk, hiszen jövőre is lesz farsang.

*Mgr. Marosi Piroska,
a II. Rákóczi Ferenc Alapiskola
pedagógusa*

Itt a farsang, áll a bál...

A farsang a télutó vidám búcsúztatása, a húsvétot megelőző nagybőjti időszak de-rűs hírnöke.

Nagyanyáink idejében éppen farsang-ra esett a disznótorok időszaka. Amikor estére elkészült a húsleves, a töltött káposzta, kisült a hurka és a kása, pirosan díszelgett a tányéron a pecsenye, többnyire térdig érő hóban átjöttek a szomszédok, rokonok, barátok vacsorára. Előkerült a harmonika, s jókedvű nótázás mellett megették a disznó felét. De senki sem búslakodott, mert egy hét múlva a társaság újra találkozott a következő barát, rokon malacának elfogyasztásánál.

Állítólag így ment ez 1965 tavaszáig, s a nyári árvíz nemcsak a vályogházakat mosta el Gútán, hanem sok esetben szokásainkat is, elvárosiasodtunk, egymástól eltávolodtunk, s manapság a rokonság hébe-hóba egy-egy esküvőn vagy évfordulókon találkozik csupán.

A II. Rákóczi Ferenc Alapiskola farsangi bálja éppen azt a célt szolgálja, hogy ha lehet, közelebb kerüljünk egymáshoz. A tánc és a vigalom mellett el-

beszéljünk a gyerekekről, a mindennapi gondokról, megosszuk egymással tapasztalatainkat.

Csémi Erika igazgatónő szavait idézve: „Iskolabálunk pedagógiai küldetést is teljesít. Azzal, hogy a nyitótáncot a Százszorszép táncsoport tagjai táncolták, ők is érzik, hogy tartoznak valahová, ahol kíváncsiak rájuk és elismerik őket. Fontos ez, hiszen felelősen gondolkodó, másokra is figyelő felnőttekké csak így válhatnak: közösségben formálódva.”

S hogy bálunk milyen sikeres volt, az is bizonyítja, hogy meg sem kellett hirdetni, pillanatokon belül elfogyott 224 jegy, s a „Flóri” szórakozóhely kistermét is meg kellett nyitni, hogy kényelmesen elférjünk. A talpalávalót a galántai Melody együttes húzta, s Csémi Erika igazgatónő és Nagy Péter mérnök, iskolatanácsunk tagja kezdőtánc után, reggel 6 óráig tele volt a táncparkett.

Mint leköszönő elnöke az iskola Szülői Szövetségének, szeretném megköszönni a Szülői Szövetség tagjainak, a szülőknak, pedagógusoknak, iskolabará-

toknak, szponzoroknak azt a támogatást, amit tőlük kaptunk, s kívánni az iskolának tudásra szomjazó gyerekeket, felelősségteljes szülőket, s az iskola és diákjai érdekében kifejtett gyümölcsöző együttműködést.

Gógh Edit,

az iskola Szülői Szövetségének elnöke

A Mal 17. Jótekonysági Bálja

Önfeledt, jó hangulatban báloztak január 31-én a Magyar Asszonyok Ligája tagjai és barátaik a helyi Leonor Szállóban. A bál temperamentumos nyitótáncát Banásóvá Zuzana és Meleg Adrián adták elő. A talp alá valót a gútai Stílus zenekar szolgáltatta. A finom vacsora és a kifogástalan felszolgálat a szálló alkalmazottait dicsérte.

Mal Bál 2009 – jobbról az első Jancsár György az idei MAL-díjas

Az általunk rendezett bál, mint azt már a gútaiak tudják, elsősorban a jótekonyságról szól. Ugyanis a bál tiszta bevételét minden évben egy rászorulónak ajánljuk fel. A siker érdekében ismert, környékbeli és helyi művészeket szólítottunk meg, az ál-

taluk felajánlott alkotásait árvereztük el. Ezen a 17. jótekonysági bál a következő művészek ajánlották fel műveiket: Angyal Titusz művész-kovács Ifjúságfalváról, Reicher György művész-kovács Gútáról, Puss Kornélia kerámiaművész Nyárasdról, Szilva József festőművész Komáromból, Csóka Ferenc festőművész Nagymegyerről, Fehér Margit iparművész Győrből, Soós Csilla iparművész a gútai magániskolából és Kürti Zsolt amatőr grafikus. A bál bevételéhez a résztvevők tombolavásárlási kedve is nagyban hozzájárult.

Az idei Mal bál tiszta bevétel 1.766,- euro lett, amely bevételt egy helyi, 3 gyermekét egyedül nevelő édesanyának ajánlottunk fel, akinek egyik gyermeke halmozottan károsodott.

A Magyar Asszonyok Ligája tagjai köszönetét fejezi ki mindazoknak a művészeknek, vállalkozóknak, vállalatoknak és magánszemélyeknek, akik hozzájárultak ennek a sikeres támogatásnak a megvalósításához.

Rigó Katalin,

a Mal elnöke

MÁRCIUS 15.

Gúta Város Önkormányzata,
a MAGYAR KOALÍCIÓ PÁRTJA
a MAL és a Csemadok
gútai alapszervezete

tisztelettel meghívja Önt és b. családját

**2009. március 15-én,
vasárnap**

az 1848-as magyar forradalom
kitörésének 161. évfordulója alkalmából
rendezett ünnepségre.

Helyszín: Kápolnapark

16⁰⁰ **Ünnepi megemlékezés** és koszorúzás
a kápolna falán elhelyezett emléktáblánál

Helyszín: Városi Művelődési központ

17⁰⁰ **„A MAGYAR NÉV MEGINT SZÉP LESZ”**
A gútai magyar tannyelvű alapiskolák
és a Kis-Duna Menti Rocksínház
zenés-ünnepi műsora

TUDÁSVÁR(Ó) foglalkozás

Amikor a kisgyermek elkezd az iskolát, nagy változások állnak be nemcsak a kisiskolás, de az egész család életében. Az iskolák pedagógusai azon fáradoznak, hogy a váltás minél zökkenőmentesebb legyen, és a kisgyerekek is minél könnyebben élje azt át.

A II. Rákóczi Ferenc Alapiskolán ezt a célt szolgálják az ún. nyitott napok, me-

lyek során az óvodásoknak, szülőknek, érdeklődőknek lehetőségük van megismerkedni az iskolán folyó munkával, az Ünnepvárók húsvét és karácsony előtt, különféle foglalkozások az óvodások számára mind az iskola, mind az óvoda területén, kiállítások, esztrádműsorok,

Tél ünnepe, Hagyományörző nap stb., melyek során megkönnyítjük az átmenetet az óvodából az iskolába.

Ilyen megfontolásból került sor a 2009. január 24-én megrendezett TUDÁSVÁR(Ó) foglalkozásunkra is, amikor egy délelőttön belül többféle foglalkozást is terveztünk a gyerekeknek, valamint szülőknek. Egy rövid kultúrműsor után, melyet iskolánk diákjai adtak, a pedagógusok foglalkozást tartottak az óvodásoknak, amely mintegy felkészítés volt az iskolakezdésre (az orientáció, a kézügyesség, a fantázia, a kreativitás fejlesztése), majd táncbátort tartottunk Korpás Éva vezetésével. A szülőknek Dr. Strédl Terézia pszichológus, a komáromi Selye János Egyetem tanszékvezetője tartott érdekesítő és tanulságos előadást az iskolaérettségről, s válaszolt a szülők kérdéseire.

Ezenkívül a szülők megtekinthettek egy alsó tagozatos és egy természettudományi osztályt különféle segédeszközökkel, tankönyvekkel, tanórai kellékekkel felszerelve.

A Tudásváró foglalkozás befejezésekként egy szép mesekönyvvel ajándékoztuk meg az óvodásokat.

Hogy a szülők számára is készítettünk hasznos időtöltést, mutatja, hogy nagyon fontosnak tartjuk a szülőkkel való jó együttműködést, hiszen azokat a célokat, amelyeket kitűztünk magunk elé, csakis velük együtt, közösen érhetjük el, hogy

az iskola játék lehessen, ahol a tanulás örömmel párosul.

*PaedDr. Csémi Erika,
az iskola igazgatója*

Síelés „mesterfokon“

(Folytatás a 3. oldalról)

Miután már elsajátítottuk az alapokat, felmehtünk a nagyobb pályára, ami első ránézésre hatalmasnak és veszélyesnek tűnt, de egyáltalán nem volt az, sőt! Egy idő után egyedül is le mertünk siklani.

Aki azt gondolta, hogy nagyon kicsi eséllyel indul, az is ide került, és még versenybe is szállhatott az ajándékokért.

Néhány szóval leírva ez a pár nap nem telt el unalmasan. Nem volt hiány szórakozásból, élményekből, de izomlázból és fáradtságból sem. A kitartást az utolsó nap kiosztott oklevelekkel és a diszkóval jutalmazták.

Az biztos, hogy rám jövőre is lehet majd számítani a sítúra tervezésekor!

*Leczkesi Eszter,
VII. A osztályos tanuló*

A kiegyezéstől az első világháború végéig

Az 1848-49-es szabadságharc leverése után az osztrák uralkodó osztály féktelen terrorral örökre el akarta fojtani a „magyarok esztelen lázongásait”. Szándéka Magyarország függetlenségének felszámolása, illetve tartományná süllyesztése volt.

A nemzet nagy többsége gyűlölte az idegen elnyomókat. A közép- és kisbirto- kos nemesek adót csak a legvégső esetben fizettek. Különbféle összeesküvést szövő csoportok alakultak. Bár elszigetelten tevékenykedtek, hozzájárultak a rendszer gyengítéséhez. A szabadságharc leverésével a forradalom vívmányai megsemmisültek. A jobbágytság megszűnéséről 1848 áprilisában elfogadott törvényt azonban nem merték visszavonni.

Gútán a jobbágytelkek vagyoni jogi rendezésére az alábbi eljárást alkalmazták: a telkeket, belső telkeket és a hozzá tartozó földeket az egyházi földbirtok jobbágyai tulajdonukba kapták. Később az így nyert földbirtok nagysága alapján részesültek a legelők, kaszálók, nádas részek területeiből vagy azok hasznából. A volt zsellérek föld nélkül maradtak, vagy csak igen kevés földet birtokoltak.

1887-től a legelőjogot külbirtok nagysága arányában határozta meg az önkormányzat képviselő-testülete. Egy teleknagyság alapján huszonnégy állat legelhetett a közös legelőn. Kérelmükre a birtok nélküli zsellérek is kaptak egy-egy legeltetési jogot. A jobbágytörvény módosította a jobbágyparasztok örökösödését. Legnagyobb birtokosként az esztergomi érsekséget tartották számon. Ezt követte Gúta község birtoka, valamint a gútai plébánia földterülete. Majd olyan családok következtek, akik a jobbágyfelszabadítás után egész vagy annál nagyobb telket kaptak.

Az önkényuralom idején a jobbágyokból lett parasztság gazdasági helyzetét nehezítette a katonai beszállások terhe, az erőszakos katonai sorozás. A volt szabadságharcos honvédek, a besorozás elől menekülők, valamint a bujdosó szegénylegények csoportosan húzódtak meg az erdők rengetegeiben és a nádasok víz áztatta útvesztőinek a mélyén. Főleg az ötvenes évek folyamán indult meg ellenük a hatósági hajsza. Az elkeseredett szegényemberekből lettek országszerte a betyárok.

1859-ben ismét fellágt a Habsburgok háborúja az olaszországi területek birtoklásáért. I. Ferenc József 1860. okt. 20-án kibocsátotta az októberi alkotmányt, amely a válságba jutott osztrák önkényuralom kényszerű eredménye. Ez az októ-

beri diploma nagyobb önállóságot nyújtott a tartományoknak. Magyarországon visszaállították az 1848 előtti kormányser- veket, a megerendszert, s a közigazgatás- ban a magyar nyelv használatát.

Létrejött a kiegyezési törvény 1867 decemberében, melynek értelmében az osz- ták birodalom két központtal rendelkező dualisztikus állammá – Osztrák-Magyar Monarchiává – alakult.

Az 1867-es kiegyezés után az ország is- mét visszakerült a fejlődés, a gazdasági haladás útjára. Arra az útra, amely még a reformok idején volt kialakulóban. Átszer- vezték a vármegyei közigazgatást. Az igazságszolgáltatás teljesen az ügyészség- gek, törvényszékek hatáskörbe került. A falvakra, településekre vonatkozó közü- gyek az önkormányzatok, községi taná- csok feladatkörében maradnak. A konkrét megvalósításra ún. községi törvények szü- lettek. Belügyekben a községek maguk döntöttek. Gondoskodtak a népoktatásról, a gazdák gyakorlati képzéséről, intézked- tek a községek vagyoni helyzetéről.

A törvények alapján 1871-től az ország településeit hármoféle kategóriába sorol- ták: kisközség, nagyközség és rendezett ta- nácsú város. Gúta – a valamikori mezővá- ros – nagyközségi rangot kapott, és önkor- mányzatának képviselő-testülete választott tagokból és „virilistákból grupálódott”. A bírákat háromévenként választották.

1867 után a parasztság helyzete orszá- szerte fokozatosan rosszabbodott. Az 1878-as években csapadék hiányában mi- nimális volt a gabonafélék terméshozama. A kukorica nagy része is kiégett. Ezt az évet még évtizedek múlva is „éhínséges istenverte év” -ként emlegették Gútán. Rendőri intézkedés alapján a falu területé- ről kitoloncolták a csavargókat, idegen koldusokat és az önmagukat fenntartani nem tudó más községbeli egyéneket. Az önkormányzat rendkívüli ülésén úgy dön- tött, hogy végszükség esetén népkonyhát állít fel az éhezőknek. Az inség felmérésé- re előjárókat bíztak meg.

Az országban később az olcsón beho- zott amerikai, indiai és orosz búza le- nyomta a kedvező árakat. Megindult a nincstelenség, a tönkrement törpebirto- kosok kivándorlása. Mindezek ellenére a polgárosodás folyamata a kiegyezés és az első világháború közti időszakban po-

zítív eredményeket hoz Gúta lakosai szá- mára. Lemérhető ez a közlekedés javulá- sában, az egészséges ivóvíz, a külvilág- gal való kapcsolatok jobb biztosításában, de érezhető a hatása az egészségügy és iskolaügy fejlesztésében is. Megszület- nek az első eredmények az iparosodás te- rén. 1883-tól kezdve Kamocsa-Gúta-Ko- márom között szezonszerűen biztosított volt a gőzhajó vontatású teherszállítás. Három évvel később Vág-dunai csavar- gózós kezd meg a rendszeres „személy- és mállhaszállítást” Szímő és Komárom között. Az első gútai kövezett utca a szá- zadfordulón épült. 1904 szeptemberében megkezdte működését a gőzmalom. Két év múlva létrejön a tejszövetkezet és me- galakul a római katolikus iparos kör. 1905-ben Gúta bekapcsolódik az orszá- gos telefonhálózatba is. A téglagyár kié- pítését 1911 decemberében fejezték be, mely kőszénrel üzemelt s egyszerre negyvenezer téglát égettek benne. Idő- szerűvé vált a vasútépítés, mely a sze- mélyforgalmat is biztosította volna, így 1914-re az is elkészült és átadták a for- galomnak. Elkezdtek a Kis-Duna és a Vág-Duna vaskonstruktív hídjainak fel- építését. A felső vashidat 1915 szeptem- berében, az alsót pedig októberben adták át rendeltetésének. 1900-ban kitör a gaz- dasági válság, mely Magyarországon mezőgazdasági válsággal is párosul. Elő- térbe kerültek a dualista államok hiá- nyosságai.

1914-ben kitört az I. világháború, mely- ben 1600 gútai édesapa, felnőtt ember on- totta vérért a Monarchia harcterein. A fron- tokon 3 800 000 ember harcolt, ebből 661 000 halt meg. A háború végén az antant hatalmak olyan döntést hoztak, hogy az Osztrák-Magyar Monarchiát a nemzeti ön- rendelkezési elv alapján újjá kell szervezni. Franciaországban, a Versailles-ben lévő Kis- Trianon nevű palotában sor került a „trianoni békeszerződés” aláírására. A rendel- kezés elvi alapja, hogy a Monarchia terü- letén önálló nemzetállamok keletkezze- nek. Egymillió-hetvenkétezer magyar ajkú került kisebbségi sorba. Gúta és környéke is ezen a területen fekszik. Ezzel egy új időszak veszi kezdetét Gúta történetében.

Szántó Zsuzsanna

*Forrás:
Juhász Árpád: Gúta és környéke
a múlt századokban*

Programový plán KD v Kolárove na rok 2009 A Gútai Nyugdíjasklub 2009-es munkaterve

Dátum	Odchod Indulás	Príchod Érkezés	Miesto akcie Az akció helyszíne	Cena Ár
Jan.15.	13.30		Rotunda MsKS – výročná členská schôdza VMK Rotunda -Évzáró taggyűlés	
Jan.17.	18.30	02.00	Zem.Olča – tanečná zábava Nemesócsa – táncmulatság	5 Eur.
Jan.23.	18.30		Nesvady – tanečná zábava Naszvad – táncmulatság	4 Eur.
Febr.20	19.00		Rotunda MsKS – tanečná zábava VMK Rotunda – táncmulatság	3 Eur.
Márc.8.	14.00		Klubovňa dôchodcov – MDŽ Nyugdíjas klub - nőnap	
Máj.31.	13.00		Privítanie tureč.tanečníkov Sortáncjárók fogadása	
Jún.1.	06.30	20.00	Szentendre – Visegrád – Esztergom	12 Eur.
Jún.10.	08.00	18.00	Győr – termálne kúpalisko Győr – termálfürdő	4 Eur.
Jún.26.	08.00	18.00	Veľký Meďer – termálne kúpalisko Nagymegyer - termálfürdő	3,50 Eur.
Júl.10.	07.00	18.00	Lipótfürdő – Maďarsko Lipótfürdő - termálfürdő	5 Eur.
Júl.17.	08.00	18.00	Vincov les – term.kúpalisko Diószeg – termálfürdő	4 Eur.
Júl.31.	08.00	18.00	Podhájska – termálfürdő Bellegszencse – termálfürdő	4 Eur.
Aug.19.	06.00		Hortobágy – Debrecen – Tokaj – Sárospatak – Miskolc – Eger (5nap)	90 Eur.
Szept.2.	07.00	18.00	Győr – termálne kúpalisko Győr – termálfürdő	4 Eur.
Szept.26.	18.30	02.00	Zem. Olča – ooperačková zábava Nemesócsa – szüreti bál	5 Eur.
Nov. 20.	19.00		Rotunda MsKS – Alžb.-Katarínska zábav. VMK Rotunda – Erzsébet-Katalin bál	3 Eur
Dec.14.	13.30		Vianočné posedenie Karácsonyi ünnepség	

V letných mesiacoch cyklistická túra. Termín a miesto zatiaľ nie je určené. / A nyári hónapokban kerékpártúra. Útírány és időpont még nincs meghatározva.

Predaj vstupeniek v KD denne od 14.00 do 16.00 hod. / Belépők a klubban vásárolhatók, naponta 14.00 és 16.00 óra között.

Pre záujemcov o spev

Vedúca ženského komorného spevokolu ÚSMEV, ktorý už 10 rokov pracuje pri MsKS v Kolárove, adresuje výzvu všetkým mladým i starším ženám milujúcim spev v harmónii viachlasu, aby sa v prípade záujmu prihlásili za členky uvedeného speváckeho telesa, a to každý deň od 8.30 do 17.30 hod. v období od 23.2 do konca marca 2009 (v kancelárii MsKS na poschodí alebo v knižnici kultúrneho domu). Zároveň oznamujeme, že spevácky zbor dôchodcov pokračuje vo svojej práci pri MsKS a taktiež prijme záujemcov o spev z radov aktívnych dôchodcov mesta Kolárovo.

Mgr. Žofia Nagyová

Házasságot kötöttek

Bukovič József és Molnár Éva

Az ifjú házasoknak gratulálunk!

Elhalálozások

Balogh Ferenc id. 82, Molnár Anda Éva 63, Janovská Mária 86, id. Vincze József 53, Ózsi Mária 81, Igriczki Pavel 78, Gálfi Gábor 75, Csente Imre 78, Keszeli Simon 84.

Emléküket megőrizzük.

Boli sme na návšteve v Poľnom Berinčoku

Ako je dobrým zvykom medzi dobrými priateľmi, navštevujú sa pri rôznych príležitostiach a oslavách. Tak aj Spolok priateľov slovenskej kultúry v Kolárove prijal pozvanie z Poľného Berinčoku na 10. oslavy Dňa Slovákov, ktoré sa konali 14. februára 2009. Na návštevu sme sa veľmi tešili, lebo vieme, že nás tam prijímajú s veľkou láskou, radosťou a pocitom vzájomnej spolupatričnosti.

privítaní a krátkom rozhovore sme sa odobrali do rodín, kde sme boli ubytovaní.

Na druhý deň (v sobotu) sme mali doobeda voľný program, ktorý sme využili na prehliadku mesta a návštevu rodín. Poobede sme sa stretli v kultúrnom dome, kde sme pred začatím kultúrneho programu pobesedovali s významnými predstaviteľmi a zástupcami slovenskej menšiny v Maďarsku. Vo veľkej sále

tancov. Za prípravu, pozvanie a zorganizovanie tohto krásneho popoludnia sa medzi inými poďakovala pani Júlii Borguľovej aj naša predsedníčka spolku pani Alžbeta Mršková. V tomto programe sa snažila naša slovenská menšina v Maďarsku hovoriť a spievať krásnou ľubozvučnou slovenčinou.

Po kultúrnom programe sme sa presunuli do hotela BERÉNY, kde nás privítala dobrá muzika a výdatná večera. Po večeri nasledoval ťah tomboly, do ktorej prispeli všetci zúčastnení členovia nášho spolku. Večer prebiehal v dobrej nálade, kde sa každý zabával podľa svojho gusta.

V nedeľu sme sa znova stretli v klube Spolku Slovákov a družne sme sa porozprávali a vytýčili plány ďalších stretnutí. Poďakovali sme sa za ich srdečné a milé pohostenie a nakoniec sme zaspievali rozlúčkovú pesničku "Ďakujeme, ďakujeme, všetko bolo fajn....".

Po rozlúčke sme nasadli do mikrobusu a vydali sa na spiatočnú cestu.

Takýmito návštevami utužujeme a prehľbujeme priateľstvo a vzájomnú spolupatričnosť Slovákov žijúcich na Slovensku aj v Maďarsku. Dúfam, že i naďalej budú pretrvávajúť takéto priateľské návštevy a budú obohacovať kultúru oboch národov.

Mária Tóthová

Cesta, na ktorú sme sa vybrali deň predtým, ubiehala veľmi rýchlo a v dobrej nálade. Za hustého sneženia sme pricestovali do Poľného Berinčoku, kde nás čakali s bohato prestretým stolom. Po srdečnom

prebiehal kultúrny program, na začiatku ktorého si uctili minútu ticha pamiatku zosnulej vedúcej speváckeho zboru Ireny Szabovej. Celý program sa niesol v znamení slovenských ľudových piesní a

(Pokračovanie zo strane 1.)

O aktivitách našej školy takéhoto charakteru sme vás už niekoľkokrát informovali.

Dá sa povedať, že veľmi podobné je aj úsilie Klimatickej Aliancie, ktorá združuje 17 európskych štátov, jej samosprávy a školy. Jej hlavným cieľom je ochrana celosvetovej klímy pred znečisťovaním, znižovanie obsahu oxidu uhličitého – ako skleníkového plynu v ňom a podpora snáh domorodého obyvateľstva Amazónie – miesta najväčšej produkcie kyslíka.

Keďže my – živé organizmy – producenty oxidu uhličitého dýchať musíme, riešenie hľadáme a realizujeme vo výsadbe zelene, ktorá množstvo vyprodukovaného oxidu uhličitého spracuje. Preto sme sa ako žiaci pustili do ďalšej výsadby stromov, kríkov, živého plotu v areáli školy,

ale koncom minulého roka ste nás mohli vidieť aj pri výsadbe popínavých brečtanov pri drôtenej ohrade kontajnerov na triedený odpad v meste. Je to náš príspevok k znižovaniu množstva oxidu uhličitého v ovzduší a zároveň aj k zvýšeniu estetičnosti miesta odkladania všetkého, čo už nepotrebujeme. Je iba na obyvateľoch daných sídlisk, či sa vysadená zeleň uchráni pred nežiadúcimi zásahmi miestnych „výrastkov“ a či o pár mesiacov bude spĺňať svoju funkciu. Za pomoc v dozore nad týmito lokalitami vám vopred veľmi pekne ďakujeme.

Ďalšou našou aktivitou smerom k obyvateľom mesta je rozširovanie letákov s informáciami o potrebe triedenia odpadu. Týmito letákmi sa snažíme pomôcť mestu v plnení jeho poslania tiež ako člena Klimatickej Aliancie.

Naše terajšie i budúce aktivity budeme uskutočňovať v rámci školského environmentálneho projektu Separujte s Hugom. Tento projekt nám finančne podporilo Občianske združenie Traty v Liptovskom Mikuláši a bude trvať do konca školského roka. V rámci neho sa budete môcť stretávať s ďalšími informačnými letákmi vydávanými dvojjazyčne, s reláciami v mestskej televízii Gúta TV, ako aj na podujatiach osvetového charakteru, ktoré momentálne pripravujeme.

Verím, že sa nám týmito riadkami podarilo vzbudiť vašu zvedavosť a že prijatím našej iniciatívy v oblasti ochrany životného prostredia urobíme spoločne s vami ďalšie malé krôčiky k zelenšiemu a čistejšiemu mestu s čo najmenšou environmentálnou záťažou.

Valéria Kissová

Zo života Spolku priateľov slovenskej kultúry v Kolárove

1. Výročná členská schôdza

Dňa 27. januára 2009 sa v CVČ uskutočnila výročná členská schôdza spolku, na ktorej bola vyhodnotená činnosť za rok 2008 a prijatý plán práce na rok 2009. Zo 134 pozvaných členov sa výročnej členskej schôdze zúčastnilo 74 členov.

Činnosť spolku v roku 2008 riadil nový výbor a dozorná rada, na čele s novou predsedníčkou, pani Mgr. Alžbetou Mrškovou, ktorá členskej základni predložila stručnú, avšak vyčerpávajúcu správu o činnosti spolku za uplynulý rok. Plán práce bol splnený a navyše boli aj akcie, o ktorých sa rozhodlo operatívne v priebehu roka.

(Čitateľov Hlásnika sme v roku 2008 o našej bohatej činnosti pravidelne informovali.)

Pani predsedníčka v závere svojho vystúpenia konštatovala:

„SPSK v uplynulom roku vyvíjal bohatú, užitočnú a dobrú kultúrno-spolo-

čenskú činnosť. Mnohé podujatia však vyžadovali pomoc a spoluprácu. Aj my sme sa obrátili na mnohých ochotných ľudí, organizácie a inštitúcie. Veľmi kvalitná je spolupráca so ZŠ J. A. Komenského, s MŠ Lesná 8 a 10, so ŠZŠ, s DD, ako aj s MsKS. Vysoko si ceníme pomoc vedenia mesta, ktoré nás významnou mierou podporuje najmä finančne. Je nám cťou mať toľkých kvalitných a užitočných sponzorov a spolupracovníkov, bez ktorých podpory a pomoci by naša činnosť bola ťažšia a možno ani nie taká bohatá a kvalitná. Nesmiem zabudnúť ani na naše členky, ktoré boli vždy ochotné niečo pripraviť, upiecť, podporiť každú akciu a venovať jej veľké množstvo svojho voľného času. Nezaostali ani muži, ktorí mali na starosti technické stránky akcií. Všetkým ešte raz veľmi pekne ďakujem.

Ako zo správy vyplýva, činnosť nášho

spolku bola v roku 2008 skutočne bohatá a prosperujúca. Želám si, aby náš spolok aj v roku 2009 fungoval aspoň tak dobre ako doteraz, aby členovia ešte vo väčšej miere prispievali k jeho činnosti a propagovali naše dobré meno.

Je potešiteľné, že naše rady v minulom roku rozšírili 8 nových členov. Máme radosť i z toho, že sa našich spoločenských akcií zúčastňuje čoraz viacej sympatizantov “.

Po bohatej a vecnej diskusii prijatím uznesenia bola pracovná časť výročnej členskej schôdze ukončená.

V spoločenskej časti schôdze sme zaobľahovali našim štrnástim členom, ktorí v roku 2008 oslávili svoje významné životné jubileá. Záver tradične patrilo malému pohosteniu, priateľským rozhovorom a spevu.

Priebeh našej výročnej schôdze zdokumentovali aj pracovníci miestnej GÚTA TV, a to slečna Regina Csóková s fotoaparátom a pán František Szabó s kamerou.

*Helena Svoreňová,
spravodajkyňa SPSK*

Tinitus

Keď nám v ušiach písa a šumí. Tí, čo to ešte nezažili, si to nevedia predstaviť. Tinitus (z latinského slova tinnio - cengañ), čiže ušný šelest, je zvukový vnem, ktorý sa objavuje aj bez vyvolávajúceho podnetu a vnímame ho ako ustavičné zvonenie, klepanie, hučanie, bzučanie či syčanie v ušiach. Dôvodov je veľa, podobne, ako aj množstvo liečby. K úplnému ústupu ťažkosti však dochádza iba vtedy, ak sa podarí objaviť pravú príčinu. Príčinou nie je iba nadmerný hluk. Keď pôjdeme na koncert, kde bude hrať veľmi hlasná hudba, možno si ani neuvedomíme, čo všetko tým riskujeme. Práve silné vypätie hluku, ktoré ucho traumatizuje napr. pri rockovom koncerte, alebo dlhom počúvaní hlasnej hudby zo slúchadiel, je totiž najčastejšou príčinou vzniku ušného šelestu. Rovnaké riziko predstavuje strelba bez tlmíča, hlasné rany pri ohňostroji atď. Silným zvukom, či náhlým, alebo ustavičným, napr. v prevádzke tovární, dochádza k poškodeniu vlásenkových buniek vo vnútornom uchu, konkrétne v slinivke (cochlea). Keď dôjde k poškodeniu väčšieho počtu buniek, nemôžu sa zvukové vlny patrične zmeniť na nervové impulzy a tak dochádza k celkom chybnej a odlišnej reakcii, teda vzniká ušný šelest. Nie je bez zaujímavosti, že medzi robotníkmi sa tieto ťažkosti vyskytujú dvakrát

častejšie, ako u ľudí v ostatných profesiách. Týmto sa výpočet príčin ani zďaleka nekončí - skôr naopak. Ďalej medzi ne patrí upchatý zvukovod, vírusové infekcie, poranenie ucha a krvácanie z neho, nádory ale aj prekonané choroby postihujúce priamo zvukový aparát, ako je chronický zápal stredného ucha, starecká nahluchlosť a Manierova choroba (vyznačuje sa nevoľnosťou, závratmi a sluchovými šelestmi). Práve preto, že častou príčinou je veľký hluk, sa tinitus objavuje aj v mladšom veku. Ani zďaleka teda nejde o problém trpiaci len staršiu generáciu. U starších ľudí ťažkostiam predchádza tzv. otoskleróza, keď je sluch trvale poškodený. Tieto poruchy je možné v tomto prípade odstrániť operačne. Aj keď je to neuveriteľné, spúšťacím faktorom vzniku tinitu môže byť aj dlhotrvajúci stres so zvýšenou tvorbou adrenalínu, čo môže viesť k nedostatočnému krvnému zásobeniu vnútorného ucha. Ďalším problémom je krčná chrčtica, konkrétne zmena v postavení krčných stavcov, najmä po zraneniach. Na jednoduchú diagnostiku v týchto prípadoch slúži zacvaknutie spodnej a hornej čeľuste. Ak zistíme, že ku sebe nepriliehajú tak, ako by mali a sú medzi nimi malé medzery, možno uvažovať o problémoch vo vychýlenej krčnej chrčtici. Ďalšou príčinou tinitu je toxické poškodenie ucha či iné poškodenie. Prejavujú sa veľmi rôzne. Ušný šelest nepočuje

nik iný, ako pacient, ktorý mím trpí. Objektívne totiž nijaké zvukové vlny neexistujú. Pískanie v ušiach môže byť pritom trvalé, alebo sa môže objavovať iba občas po určitý čas. Ľudia postihnutí tinitom si sťažujú na kvalitu spánku, ale aj sústredenia, necítia sa dobre ani po psychickej a fyzickej stránke. Ťažké prípady ušného šelestu v 90 percent prípadov vedú k dočasnej či trvalej strate sluchu. Pacientom trpiacim na tinitus sa odporúča, aby sa vyhli obťažujúcemu hluku, ale úplné ticho tiež nie je pre nich najlepšie, lebo šelest v ušiach vnímajú ešte viac. Je známe, že ušný šelest sa môže vyvinúť v dôsledku vysokého alebo nízkeho tlaku, pri poranení hlavy a pri chorobách krvného obehu a aterosklerózy, keď je riziko vzniku ušného šelestu v nedostatočnom prekrvení. Zásady prevencie: hudba, ktorú budeme počúvať, by nemala byť príliš hlučná a ak sa tak stane, nemáme sa vystavovať hlasným koncertom či diskotekám dlhší čas. Dôležitý je pobyt v prírode, kde vnímame prírodné, jemné zvuky. Pri strelbe a hlučnej pracovnej prevádzke dodržiame ochranné predpisy. Nepribližujeme sa k delobuchom, napr. na Silvestra. Najúčinnějšíou prevenciou je spev. Pre náš sluchový systém je veľmi uvoľňujúci a jeho účinky sú veľmi priaznivé.

Dr. Věra Kailová

OBSAH ČÍSLA:

Zelená škola v našom meste ❖ 8. reprezentačný ples SPSK ❖ Tinitus ❖ Boli sme na návšteve v Poľnom Berinčoku ❖ 1. Výročná členská schôdza ❖ Pre záujemcov pre spev

8. reprezentačný ples SPSK

Obdobie fašiangov je odpradávnym symbolom veselosti a zábavy. Tejto tradícii sme zostali verní aj my, na našom 8. reprezentačnom plese, ktorý sa konal dňa 7. 2. 2009 v rotunde MsKS. Okrem domácich hostí – viceprimátora mesta, pána Imricha Árgyusiho s manželkou, pani prednostky, Ivety Némethovej s manželom a katolíckeho farára, pána dekana Ladislava Eleka – nás svojou účasťou poctili štyria hostia z družobného Mezóberényu.

HELENA SVOREŇOVÁ, spravodajkyňa SPSK

Prvýkrát sa nášho plesu zúčastnila aj desaťčlenná delegácia z družobnej obce Hronské Kosihy, na čele so starostom, pánom Marekom Regulom. Svojím príchodom vzbudili pozornosť prítomných, keďže nám vznešene prinášali darček – krásnu nevestu v tekovskom kroji, ktorá bude kraľovať našej zbierke bábik.

Úvodné spoločenské tance nám zatancovali dva tanečné páry. Prvý bol mla-

členov folklórneho súboru v prestávkach medzi tanečnými kolami celý večer zlepšoval náladu prítomných. Veríme, že svojim nadšením pre zachovávanie ľudových tradícií aj v budúcnosti zavítajú medzi nás. Na podporu ich záslužnej činnosti, konkrétne na zakúpenie cimbalu, im hostia prostredníctvom dobrovoľnej zbierky prispeli sumou 220 eur.

Na žiadnom plese nemôže chýbať

dučký nádejný pár z Komárna. Za nimi svojim vystúpením nasledoval skúsený kolárovskej pár, Zuzka Banášová a Adrián Meleg. Do tanca vyhrávala a spievala hudobná skupina Taxi z Tlmáč. Priebeh plesu obohatila ľudovým spevom a tancom dospelá zložka členov domáceho folklórneho súboru Mlynček. Na výkone speváčok je poznať, že sú už skúsenými interpretkami slovenských ľudových piesní. Tri tanečné páry podali slušný výkon, hoci ich nácviky sa datujú iba od augusta minulého roka. Pekné nové kroje a živá ľudová hudba pod vedením pána Jána Bandriho umocnili kultúrny dojem z ich vystúpenia. Spev

tombola. Aj tento rok bola bohatá. Členky súboru, oblečené v krojoch, predávali tombolové lístky. Pri predaji boli veľmi úspešné. Počas losovania tomboly sme zažili aj kuriozitu a zábavu. Jedna spoločnosť, v snahe podporiť spolok, si nakúpila väčšie množstvo tombolových lístkov. Pri ťahu bola taká úspešná, že sa im výhry nezmesili nielen na stôl, ale už ani popod stôl. Cenu útechy, tortu so symbolom eura, si odniesol pán starosta z Hronských Kosíh.

Pri plných stoloch, dobrej hudbe, speve a tanci čas rýchlo plynie. Najvytrvalejší tanečníci vraj vydržali do pol piatej ráno.

Zelená škola v našom meste

Tí z vás, ktorí pravidelne sledujete príspevky na stránkach tohto občianskeho časopisu, už viete, že naša škola – Základná škola J.A.Komenského – je školou zelenou, a že je členom združenia európskych štátov s názvom Klimatická Aliancia. Hlavným cieľom oboch projektov je šírenie informácií o globálnych ekologických problémoch, vplývať na celé obyvateľstvo, aby sa k životnému prostrediu správali šetrne a aby sa takto správali aj vo svojom najbližšom či širšom okolí.

Globálne ekologické problémy celej našej planéty spočívajú v znečisťovaní ovzdušia a s ním spojené ďalšie negatívne javy, v náraste objemu odpadov a problémy s jeho odstraňovaním, v znižovaní tvorby kyslíka vďaka nadmernému vyrubovaniu stromov, v znečisťovaní vody a v úbytku a znehodnocovaní pôdy, a v ďalšom.

Je najvyšší čas, aby sa ľudstvo spamätalo a začalo žiť a svoju činnosť vykonávať tak, aby sa tieto negatívne javy čo najviac potlačili, a aby bol negatívny vplyv na prírodu, živé organizmy, človeka a na celé životné prostredie čo najmenší. Veľmi ťažko sa mení zaužívaný spôsob života ľudstva a začínajú sa vyčerpávať zdroje nerastných surovín a energie. Geologické i ekologické hodiny našej planéty bijú na poplach – treba začať so zmenami.

Iniciatívne v tejto oblasti vystupujú vedci, rôzni odborníci, štátne i mimovládne organizácie, zväzy a ďalší dobrovoľníci, ktorí sa postavili na čelo medzinárodného úsilia na záchranu našej modrej planéty.

Takouto hnacou silou je aj celosvetová sieť zelených škôl s názvom Eco-Schools. Školy, združené v tomto projekte vykonávajú rôzne aktivity v oblasti ďalšieho vzdelávania a šírenia informácií v oblasti zelene, energie, odpadov, vody, ochrany prírody a používania ekologických materiálov a produktov.

(Pokračovanie na strane 2.)